

Uitwerking bewonersbijeenkomst

Vervolg: Regionale Energiestrategie

Woensdag 21 april 2021

Op woensdagavond 21 april 2021 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgevonden over de regionale energiestrategie (RES). Daarbij zijn de bewoners in en nabij het zoekgebied voor zon- en windenergie uitgenodigd voor een verdere toelichting op de onderzoeken die plaatsgevonden hebben, met de mogelijkheid om vragen te stellen of opmerkingen te plaatsen.

In dit verslag heeft de gemeente geprobeerd de hoofdlijnen van de avond vast te leggen. Er werd afgetrapt met een korte voorstelronde en een presentatie vanuit de gemeente.

Samenvatting van de presentatie

De aarde warmt op en dat heeft gevolgen voor het klimaat. Om in 2030 bijna de helft van de broeikasgassen te verminderen ten opzichte van 1990 is er een landelijk klimaatakkoord opgesteld. Daarin is afgesproken dat alle gemeenten in Nederland samen een grote hoeveelheid duurzame energie (via zon en wind) moeten opwekken. Dit wordt uitgewerkt in een Regionale Energiestrategie, ook wel RES genoemd. Gemeente Ouder-Amstel heeft als doel om in 2040 energieneutraal te zijn. Om Ouder-Amstel energieneutraal te maken, zouden er eigenlijk 26 windmolens en 275 Terrajoule zonne-energie nodig zijn. Bij de berekening van de benodigde duurzame elektriciteitsproductie op land, is de productie van wind op zee al meegerekend. Net als het zuiniger omgaan met ons energieverbruik en een toename van zonnepanelen op woningen. Wat er dan over blijft aan benodigde duurzame elektriciteit is 35 TWh (grootschalige zonnedaken, zonneparken, windturbines). Dit laat zien hoe groot onze opgave is.

In de afgelopen periode hebben we ons bezig gehouden met wijkaanpakken, groepsinkopen, energiecoaches voor kleine vragen, een energieloket voor grote vragen, bedrijven verduurzamen, samenwerking met Ouder-Amstel energie en zoekgebieden aanwijzen in de RES. In eerdere gesprekken met inwoners van Ouder-Amstel kwam de wens naar voren om duurzame energie vooral op te wekken in de buurt van grootschalige infrastructuur, zoals snelwegen en knooppunten en zonnepanelen te plaatsen op grote daken en geluidsschermen. De oksel van de A2/A9 is dan ook aangewezen als zoekgebied voor windmolens.

Er is onderzoek gedaan naar de impact van het opwekken van zon- en windenergie op het landschap, flora en fauna. Natuur- en landschapsorganisaties vrezen voor verstoring van de rust in de weidevogelgebieden en de vliegroutes van met name de smienten die de Ouderkerkerplas gebruiken als winterrustgebied. De verwachting is dan ook dat het niet haalbaar is om in de oksel van de A9/A2 drie windmolens te plaatsen, zoals bij de concept-RES in theorie nog de mogelijkheid leek. Één of twee windmolens lijken op dit moment realistischer. Gezien de opgave waar Ouder-Amstel voor staat, het gebrek aan draagvlak voor andere locaties, de aanwezigheid van de bestaande molen en drukke infrastructuur, stelt het college voor om de (ecologisch) verantwoorde inpassing in dit gebied eerst volledig in zicht te krijgen.

Het voorstel voor de definitieve RES wordt op **11 mei** in de commissie ruimte behandeld en op **27 mei** in de raadsvergadering. Er komt nog een ecologisch onderzoek en er wordt een omgevingstafel voor belanghebbenden (waar ook gemeente Ronde Venen en

gemeente Amsterdam aansluiten) opgericht. Ook komen er meer gesprekken met bewoners en zullen de initiatiefnemers een participatietraject met omwonenden starten. Daarna komt pas de vergunningaanvraag in beeld.

Verslag van de drie groepen

Groep 1

De deelnemers aan groep 1 hebben de volgende punten meegegeven:

1. Zorgen en verbazing over de nabijheid van de verschillende zoekgebieden, zoals die van Ouder-Amstel en Amsterdam. Die liggen vlak bij elkaar. Zorg en aandacht gevraagd voor goede onderlinge afstemming tussen gemeenten. Zorg is er ook voor het feit dat gemeenten toekomstige windmolens vooral projecteren aan de randen van hun grondgebied richting de burens met als gevolg overlast elders.
2. Het zoekgebied van OA kent 3 beschermingsregimes (bijzonder provinciaal landschap (BPL), NNN gebied en Weidevogelleefgebied. Zorgen en onbegrip dat gemeente desondanks toch hier een zoekgebied opneemt voor windmolens. Er zijn zorgen over het nog uit te voeren ecologische onderzoek. Dat is "kneedbaar" en de vrees bestaat dat bepaalde beschermingsprincipes worden losgelaten om maar windmolens te realiseren.
3. Er zijn berichten dat de (veiligheids)afstand tussen windmolens onderling en ten opzichte van woningen drastisch verkleind gaat worden. Grote zorg in dat verband over de verslechtering/bedreiging daardoor van de volksgezondheid.
4. Waarom worden particuliere zonnepanelen niet meegeteld in de RES? Als die wel meetellen hoeven er ook minder zonnenvelden of windmolens neergezet te worden.
5. Onbegrip is er voor de grote hoeveelheid (bedrijfs)daken waar nog geen zonnepanelen op liggen. Bedrijven moeten gewoon aan de slag, zeker bij een korte terugverdientijd. Daarnaast moeten bedrijven in 2023 minimaal label C hebben. Daar moet vanuit de overheid veel meer op gehandhaafd worden.
6. Aandacht wordt ook gevraagd voor het belang van opslag van energie. We kunnen ons niet alleen beperken tot het opwekken; er moet ook een energieopslag-infrastructuur opgezet worden.
7. Zorgen zijn er dat -als we de RES halen- het nog niet genoeg is om te voorzien in alle energiebehoefte.

Groep 2

De deelnemers aan groep 2 hebben de volgende punten meegegeven:

1. Betrek de standpunten van de inwoners van de gemeente Amsterdam ook bij je besluitvorming.
2. Ecologie moeten we nog goed in beeld brengen, kan het wel met de vogels en de natuur? En belangrijk om niet allemaal zelf het wiel uit te vinden. Is er contact opgenomen met RES en Natuur en milieufederatie?
3. Er worden zorgen geuit over overlast van de molens door slagschaduw en geluid. Ook worden er zorgen geuit over de locatie, omdat veel mensen hier uitzicht op hebben. Er wordt door sommige mensen al overlast ervaren van de bestaande molen. Hierbij wordt verwezen naar onderzoeken van de Universiteit van Leiden. Ook moet de cumulatie met het geluid van de A2 en de A9 worden meegenomen.
4. Windmolens op land zijn niet nodig. Zoveel mogelijk in zee. Op land is symboolpolitiek. De slag moet komen op zee.
5. Een aantal deelnemers is voorstander van de windmolens. Zonnepanelen is voor de zomer. Windmolens is voor de winter. Het kunnen er in de gemeente niet 26 worden, maar we moeten wel voor een klein deel op eigen benen staan. Iedereen moet pijn lijden. Langs de A2 is de beste optie ook al bestaan er zorgen over geluidhinder.

Groep 3

De deelnemers aan groep 2 hebben de volgende punten meegegeven:

1. Vanuit de inwoners worden zorgen geuit over de initiatiefnemer. Het beeld bestaat dat deze alleen veel geld wil verdienen. De initiatiefnemer zal verschillende onderzoeken moeten doen. De bewoners zien liever dat deze onderzoeken worden gedaan door de onafhankelijke gemeente voordat de initiatiefnemer in beeld komt en zoekgebieden worden aangewezen. Inwoners zien het laten uitvoeren van onderzoeken als taak van de overheid, niet als taak van een initiatiefnemer die eraan verdient, dat geeft geen vertrouwen.
2. Het aangegeven zoekgebied is een gebied met veel beschermde vogels. Het verzoek wordt gedaan om eerst gebied overstijgend en gemeente overstijgend te onderzoeken (gemeenten gezamenlijk) of dit de vogelpopulatie niet te veel schaadt. Een aantal bewoners geven aan dat het vogelnetwerk te veel belast zal worden.
3. Zorgen worden geuit over bewoners in Zuidoost en de afstand van hun woningen tot de nieuwe windmolen, met name omtrent slagschaduw en geluidsoverlast. Verzocht wordt om met aandacht te kijken naar het onderzoek van het RIVM en de normen die daarin worden gehanteerd. Een bewoner oppert dat er mogelijkheden zijn om op sommige momenten de windmolen stil te laten zetten door bewoners. Bijvoorbeeld als de zon laag staat (dus veel schaduw).
4. Waarom komen er geen zonnepanelen bij de Ouderkerkerplas?
5. De veronderstelling dat we evenveel of meer energie nodig hebben moet in onze manier van denken betrokken worden. Het probleem landelijk (of zelfs wereldwijd) is niet op te lossen met een windmolen of zonnepanelen hier en daar. We moeten het probleem voor zijn en ons afvragen waarom we energie moeten opwekken en of we echt zoveel energie nodig hebben. Geopperd wordt dat na de wijkacties en groepsacties ook mensen thuis één op één benaderd kunnen worden aan de deur.
6. Politici in Ouder-Amstel laten keuzes te veel afhangen van onderzoeken. Beter zou zijn als de politici eerst een standpunt (zelf) innemen, waarna dit wordt onderbouwd met onderzoeken in plaats van andersom.
7. De natuur gaat voor. Als met onderbouwde onderzoeken blijkt dat er geen windmolens op deze zoeklocatie kunnen, zullen deze niet geplaatst worden.
8. Wat zijn de ervaringen met de huidige windmolen in Zuidoost?
9. Zonnepanelen worden steeds zichtbaarder en steeds meer huishoudens nemen zonnepanelen. De vraag wordt gesteld of bedrijven ook worden gestimuleerd om dit te doen.
10. Afgesloten wordt met een inwoner die aangeeft dat Nederland bestaat uit water en lucht. Wind kan als cultureel erfgoed worden gebruikt om energie op te wekken. Een minimale bijdrage vanuit Ouder-Amstel als rijke gemeente behoort tot de mogelijkheden. Het is niet mogelijk om alles in zee te zetten of naar Groningen te brengen, daarin kan Ouder-Amstel een steentje bijdragen.

Reactie van de gemeente

Natuur

Het adviesbureau Tauw heeft een eerste verkenning uitgevoerd in het zoekgebied naar de effecten van windmolens op natuur en landschap. De zoeklocatie zal verder onderzocht moeten worden (inclusief ecologisch onderzoek) die uitgebreider is dan de eerste verkenning van Tauw. Na het ecologisch onderzoek volgen nieuwe resultaten en zal er opnieuw overleg met bewoners plaatsvinden. Er moet rekening worden gehouden met mens en dier. De gemeente zal de uitkomsten van dit onderzoek volgen.

Minder energie gebruiken en andere oplossingen

Landelijk wordt er steeds meer gecommuniceerd over energiebesparing om om bewustwording te creëren. Het [Regionaal Energieloket](#) ondersteunt inwoners van de gemeente Ouder-Amstel bij het verduurzamen van hun woning.

Daarnaast wordt het bedrijf Klimaatroute ingehuurd om bedrijven te helpen verduurzamen. Het bureau helpt bedrijven met een energiescan, het aanvragen van offertes voor zonnepanelen en helpen bij informatie over duurzaamheid. Daarnaast werkt het projectbureau van Amsterdam in het Amstel Business Park Zuid samen met ondernemers om het gebied te verduurzamen, dat proces is vorige week begonnen. De gemeente is eigenaar van een aantal panden, zoals de werf. Ook voor dit soort locaties wordt een samenwerking gestart met de energiecorporatie om ook op deze manier het goede voorbeeld te geven aan inwoners en andere bedrijven. Ook is de gemeente in samenwerking met de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied aan het onderzoeken hoe de handhaving bij bedrijven beter ingericht kan worden.

Wind op zee speelt al een belangrijke rol om de doelstellingen van het Klimaatakkoord te halen. Van de 84 TWh hernieuwbare elektriciteitsproductie in 2030 wordt 49 TWh gerealiseerd door een uitbreiding van productie van windenergie op zee. Dat is 60% van de landelijke opgave. De overige 40% – de opgave van de RES – moet op land opgewekt worden. Het gaat dan om 35 TWh. Daarnaast is de verwachting dat kleinschalige installaties op daken (minder dan 15 kW) in 2030 optellen tot 7 TWh.

Zon op de grond

De gemeenteraad heeft aangegeven geen zonnepanelen op grond of water bij of in de Ouderkerkerplas te willen hebben. Ook het gebruik van het talud van de A9 is voor de gemeenteraad geen mogelijkheid. Wel wordt onderzoek gedaan door Rijkswaterstaat voor zonnepanelen op een geluidsscherm en op de grond in de lussen van knooppunt Holendrecht.

Geluid en slagschaduw

Het plaatsen windmolens gaat niet voor 2025 gebeuren. De nieuwere windmolens hebben langere wieken waardoor de molen langzamer draait en het effect minder zal zijn. Als slagschaduw of geluidsoverlast tot onaanvaardbare consequenties zou leiden, dan zullen er geen windmolens geplaatst worden. Hierbij wordt gekeken naar de landelijke eisen met betrekking tot afstand tot woningen en de adviezen van het RIVM.

Samenwerking

Het Rijk heeft aangegeven dat de gemeenten de zoekgebieden moeten aanwijzen en dat doen de gemeenten naar alle eer en geweten. De provincie begeleidt de gemeenten in dit proces.

Het gevoel leeft dat het Rijk zich er gemakkelijk vanaf maakt door deze taken neer te leggen bij de gemeenten. De gemeente vindt dit een terecht punt. Het kost de gemeenten extra werk, aan de andere kant hebben gemeenten en inwoners ook meer grip op de locatie waar de windmolens mogelijk komen.

Op ambtelijk niveau wordt er goed samengewerkt met de gemeente Amsterdam en De Ronde Venen. De drie gemeenten willen het gebied graag gezamenlijk verder onderzoeken, zodat er een uniform beeld ontstaat, de windmolens op de meest efficiënte manier geplaatst kunnen worden en inwoners rond het gebied op een gelijke manier worden betrokken bij de eventuele ontwikkeling van het gebied.

De initiatiefnemer

De windvogel, de eigenaar van de huidige windmolen, heeft interesse getoond om windmolens te plaatsen in het gebied. De Windvogel is een coöperatieve vereniging van

burgers die samen duurzame energie produceren. De coöperatie staat voor meer duurzame energie en voor duurzame buurtprojecten. De burgercoöperatie bezit vier windturbines, drie zonnedaken en twee deelnames in grote windparken. Deze organisatie bestaat al sinds 1991.

Tot slot

Het gesprek verliep naar de mening van de gemeente in een goede sfeer. Wij danken u nogmaals voor uw komst. Mocht u meer vragen, opmerkingen of suggesties willen delen dan kan dat via Merel Tilstra.